

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

21.02.2023 ел

Менделеевск ш.

КАРАР

№ 102

Менделеевск муниципаль районьнда
Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте турында
Нигезләмәне раслау хакында

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча хөкүмәт комиссиясенең 2022 елның 29 ноябрәндәге 9 номерлы утырышы беркетмәсен үтәү максатыннан Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Менделеевск муниципаль районының Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.
2. «Менделеевск муниципаль районының Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте турындагы нигезләмәне раслау хакында» Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 2 ноябрәндәге 736 номерлы карары үз көчен югалткан дип санарга.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында (www.mendeleevsk.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең шәһәр хужалыгы буенча урынбасарына йөкләргә.

Житәкче

Р.Р.Искәндәров

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕНДЕЛЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ БЕРДӘМ ДЕЖУР- ДИСПЕТЧЕРЛЫК ХЕЗМӘТЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1. Терминнар, төшенчәләр һәм кыскартулар

1.1. Әлеге Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте турында нигезләмәдә түбәндәге кыскартулар кулланылды:

АИУС РСЧС - гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә системасы;

АПК «Безопасный город»- «Имин шәһәр» аппарат-программа комплексы;

АРМ - автоматлаштырылган эш урыны;

АТС - автомат телефон станциясе;

ГЛОНАСС - глобаль навигация спутник системасы;

ГО - Гражданнар оборонасы;

ГУ - Баш идарә;

ДДС- дежур-диспетчерлык хезмәте;

ЕДДС - Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте;

ИС «Атлас опасностей и рисков» - информационная система - «Куркыныч һәм рисклар атласы» мәгълүмат системасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә системасы сегменты;

ИСДМ-Рослесхоз - Урман хужалыгы федераль агентлыгының урман янгыннарына дистанцион мониторинг мәгълүмат системасы;

КСА - автоматлаштыру чаралары комплексы;

КЧС и ОПБ - гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгыч куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе;

ЛВС - локаль исәпләү челтәре;

МКА ЖКХ - торак-коммуналь хужалык объектларында аварияләр һәм инцидентларны мониторинглау һәм бетерүне контрольдә тотуның федераль системасы;

МП «Термические точки» - «Термик нокталар» мобиль кушымытасы;

МФУ- күпфункцияле жайланма;

Россия ГТХМ - Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгы;

ОДС - оператив дежур смена;

ОИВС - Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы;

ОМСУ - жирле үзидарә органы;

ПОО - потенциал куркыныч объектлар;
РСЧС – Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы;
112 системасы - «112» бердәм номеры буенча ашыгыч оператив хезмәтләрне чакыруны тәмин итү системасы;
УКВ/КВ - ультракыска дулкыннар/кыска дулкыннар;
ФОИВ - Россия Федерациясе башкарма хакимиятенең федераль органы;
ЦУКС - - Кризис хәлләрендә идарә үзәге;
ЭОС - экстрен оператив хезмәтләр;
РАСЦО - үзәкләштерелгән хәбәр итүнең региональ автоматлаштырылган системасы;
МАСЦО - үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы;
КСЭОН - халыкка экстрен хәбәр итүнең комплекслы системасы;
ЭТО - халыкка хәбәр итү системаларына эксплуатация-техник хезмәт күрсәтү;
ТСО - хәбәр итүнең техник чаралары;
ЧС - Гадәттән тыш хәл.

1.2. ЕДДС турындагы нигезләмәдә түбәндәге билгеләмәләр билгеләнгән:

гражданнар оборонасы - Россия Федерациясе территориясендә хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган хәвефләрден, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән килеп чыга торган куркынычтан халыкны яклау һәм саклау буенча чаралар системасы; халыкка гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат бирү-масса күләм мәгълүмат чаралары һәм башка каналлар аша халыкка халыкның һәм территорияләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау, шул исәптән су объектларында кешеләрнең иминлеген тәмин итү һәм янгын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә күрелә торган чаралар турында мәгълүмат җиткерү;

«бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенең шәхси кабинеты» - муниципаль, региональ һәм федераль дәрәжәдәге көндәлек идарә органнары арасында халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән (һәлакәтләрдән) яклау өлкәсендә оператив һәм планлы мәгълүмат алмашуны автоматлаштырырга мөмкинлек бирә торган «Куркыныч һәм рисклар атласы» МС инструменты (бүлеге);

«Термик нокталар» МК - Россия Гадәттән тыш хәлләр Министрлыгының гадәттән тыш хәлләр космик мониторинг системасын кулланып алынган мәгълүматларны визуаль сурәтләү өчен платформа, система табигый янгыннар чыганаclarын иртә ачыклай;

Халыкны, матди мәдәни кыйммәтләрне эвакуацияләү – халыкны, матди кыйммәтләр комплексын хәвеф-хәтәр зоналарыннан чыгару һәм аларны имин районнарда урнаштыру.

Гражданнар оборонасының саклагыч корылмалары сугыш вакытында һәм гадэттән тыш хэлләр вакытында, атом-төш зарарлану чараларының турыдан-туры гамәлләреннән саклау өчен билгеләнгән махсус корылмалар, шулай ук гади зарарлану чаралары гамәлләре һәм тыныч вакытта хужалык ихтияжлары һәм халыкка хезмәт күрсәтү өчен файдаланылырга мөмкин.

хәбәр итү сигналы - гражданнар оборонасы һәм халыкны табигый һәм техноген характердагы гадэттән тыш хэлләрдән яклау буенча чаралар үткәрү өчен, гражданнар оборонасы органнары һәм гражданнар оборонасы көчләре белән идарә итү һәм гадэттән тыш хэлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы, шулай ук халык тарафыннан чаралар һәм яклау ысуллары куллану өчен команда;

Халыкка хәбәр итү системасы гражданнар оборонасы һәм Россиянең гадэттән тыш хэлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы белән идарә итү системасына кертелә, ул халыкка, идарә органнары һәм гражданнар оборонасы һәм гадэттән тыш мәгълүмат сигналларын һәм (яки) Россиянең гадэттән тыш хэлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы сигналларын житкерүне тәмин итә һәм махсус программатехник чаралардан, халыкка ашыгыч хәбәр итүнең комплекслы системасы чараларыннан, халык күпләп жыела торган урыннарда халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итүнең гомумроссия комплекслы системасыннан торган үзара бәйләнеш элементларыннан тора, күчмә объектларда, мобиль һәм йөртелә торган хәбәр итү чараларында, шулай ук аның эшләвен тәмин итүче тавыш бирү чаралары, элемент линияләре һәм Россия Федерациясенең бердәм электр элементәсе челтәре мәгълүматларын тапшыру челтәрләре.

Хәбәр итүнең техник чаралары хәбәр итү һәм (яисә) ашыгыч мәгълүмат сигналларын кабул итә, эшкәртә һәм (яисә) тапшыра;

Халыкка гадэттән тыш хэлләр турында хәбәр итү системасы - куркыныч табигый күренешләргә һәм техноген процессларны күзәтү һәм хәбәр итү системаларының программа-техник чаралары комплексын тәшкил итә, ул хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүматны бердәм дәүләт гадэттән тыш хэлләрне кисәтү һәм бетерү системасы органнарына һәм автоматлаштырылган режимнарда халыкка житкерүне тәмин итә.

Халык күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирүнең махсулаштырылган техник чаралары - аудио - һәм (яки) аудиовизуаль, шулай ук барлыкка килү куркынычы, гадэттән тыш хэлләр барлыкка килү турында һәм халыкның үз-үзен тоту кагыйдәләре турында башка хәбәрләргә кабул итүне, эшкәртүне һәм тапшыруны гамәлгә ашыручы махсус техник жайланмалар.

халыкка хәбәр итү системаларына эксплуатация-техник хезмәт күрсәтү - халыкка хәбәр итү системаларына хәбәр итүнең техник чараларын эшкә яраклы хәлдә тоту буенча чаралар комплексын үз эченә ала.

Ашыгыч оператив хезмәтләр - янгын саклау хезмәте, гадэттән тыш хэлләрдә жавап бирү хезмәте, полиция, ашыгыч медицина хезмәте, газ челтәре авария хезмәте, "Антитеррор"¹ хезмәте.

2. Гомуми нигезлэмэләр

2.1. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте турындагы әлеге нигезләмә төп бурычларны, функцияләрне, эш тәртибен, составын һәм структурасын, житәкчелек итүгә һәм дежурдиспетчер персоналына, кадрларны комплектлауга һәм әзерләүгә, биналарга, жиһазларга, Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтен финанслауга таләпләрне билгели.

2.2. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының түбәндәге өлкәләрдәге жирле үзидарә органы эшчәнлеген тәэмин итә:

- Халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклау;
- гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өчен, шулай ук ГО алып бару шартларында билгеләнгән һәм жәлеп ителгән Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы көчләре һәм чаралары белән идарә итү;

- Халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән һәм ГОдан яклау өлкәсендәге бурычларны хәл иткәндә һәм карарлар кабул итүгә мәгълүмати ярдәм чараларын гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе башкарма хакимиятенең федераль органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы, жирле үзидарә органы һәм оешмаларның мәгълүмати хезмәттәшлеген оештыру;

- халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү;
- муниципаль дәрәжәдәге Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы; көндәлек идарәсе органнары эшчәнлеген координацияләү.

2.3. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте «Менделеевск муниципаль районы Гражданнарны яклау идарәсе» МКУ составында аның штат саны хисабына төзелә.

2.4. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә турыдан-туры буйсына.

2.5. Гражданнар оборонасы һәм халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте эшчәнлеген координацияләүне Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе КХИҮе гамәлгә ашыра.

2.6. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте Татарстан Республикасы Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы территорияль подсистемасының барлык дежур-диспетчерлык хезмәтен координацияләүне тәэмин итә, аларның ведомстволы булуларына һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, гадәттән тыш хәлнең (гадәттән тыш хәлнең) килеп чыгуы һәм килеп чыгуы турында мәгълүмат жыю, эшкәртү, анализлау һәм алмашу мәсьәләләре

буенча, шулай ук Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенен гадәттән тыш хәлләрдә уртақ гамәлләр мәсьәләләре буенча координацияләүче орган булып тора.

2.7. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте үз эшчәнлеген даими эшләүче органнар һәм региональ, муниципаль һәм объект дәрәжәсендәге Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы көндәлек идарә органнары, әлеге органнарның Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге эшчәнлеген тәэмин итүче Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы оешмалары (бүлекчәләре), Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә эш итүче дежур-диспетчерлык хезмәте һәм күрше муниципаль берәмлекләренең Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белән үзара хезмәттәшлектә гамәлгә ашыра.

2.8. Үзара хезмәттәшлек тәртибе «Россия Федерациясендә халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм алмашу тәртибе турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1997 елның 24 мартындагы 334 номерлы Карары, «Халыкка барлыкка килә торган куркынычлар турында хәбәр итү максатларында федераль башкарма хакимият органнарының, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының элемент операторлары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары редакцияләре белән үзара эшчәнлек тәртибе турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2020 елның 28 декабрендәге 2322 номерлы карары, «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы кысаларында мәгълүмат алмашу системасы һәм тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» Россия гадәттән тыш хәлләр министрлығының 2009 елның 26 августындагы 496 номерлы боерыгы (Россия Юстиция министрлығында 2009 елның 15 октябрендәге 15039 номеры белән теркәлгән), «Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат критерийларын билгеләү турында» Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығының 2021 елның 5 июлендәге 429 номерлы боерыгы, (Россия Юстиция министрлығында 2021 елның 16 сентябрендәге 65025 номеры белән теркәлгән), «Россия гадәттән тыш хәлләр министрлығының территориаль органнарын Кризислы хәлләрдә идарә үзәкләре белән гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы көндәлек идарә органнары һәм гражданның оборонасы белән идарә итү органнары эшчәнлеген

координацияләү, федераль башкарма хакимият органнарының, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның төбәкара һәм региональ дәрәжәдә мәгълүмати хезмәттәшлеген оештыру кагыйдәләрен раслау турында» Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2021 елның 5 июлендәге 430 номерлы боерыгы (Россия Юстиция министрлыгында 2021 елның 27 сентябрдәге 65150 номеры белән теркәлгән), «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә мәгълүмат бирү сроклары һәм рәвешләре турында инструкция раслау хакында» Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2021 елның 11 гыйнварындагы 2 номерлы боерыгы (Россия Юстиция министрлыгында 2021 елның 15 мартындагы 62744 номеры белән теркәлгән), Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм башка норматив хокукый актлары, мәгълүмати хезмәттәшлек өлкәсендә башка норматив документлар, шулай ук билгеләнгән тәртиптә имзаланган мәгълүмати хезмәттәшлек турында килешүләр һәм регламентлар нигезендә жайга салына.

2.9. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, халыкара хокукның гомумтанылган принципларына һәм нормаларына, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәләренә, федераль конституциячел законнарга, федераль законнарга, Россия Федерациясе Президенты һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте актларына, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының дежур-диспетчерлык хезмәте белән хезмәттәшлек иткәндә мәгълүмат алмашу тәртибен һәм күләмен билгели торган норматив хокукый актларына таяна.

3. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә төп бурычлары

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте түбәндәге төп бурычларны үти:

муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы һәм ГО көчләрен һәм чараларын координацияләүне тәмин итү, гадәттән тыш хәлләр (һәлакәтләр) куркынычы яки барлыкка килүе буенча чаралар эзерләгәндә һәм үтәлгәндә, шулай ук янгын, авария, табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр (һәлакәтләр) нәтижәләрен локальләштерү һәм бетерү буенча бурычлар житкерү, кирәкле ашыгыч чаралар һәм карарлар кабул итү, муниципаль берәмлекнең гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү планы, Гражданның оборонасы һәм муниципаль берәмлекнең халкын яклау планы нигезендә кирәкле ашыгыч чаралар һәм

карарлар кабул итү турында мәгълүмат житкерү; халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән һәм ГОдан яклау өлкәсендәге бурычларны хәл иткәндә, шулай ук халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән һәм ГОдан яклау өлкәсендә, мәгълүмати системалардан, шул исәптән гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә системасыннан файдаланып, карарлар кабул итүгә мәгълүмати ярдәм чараларын гамәлгә ашырганда мәгълүмати хезмәттәшлекне тәмин итү; мәгълүматлаштыру һәм хәбәр итү сигналларын, шул исәптән ашыгыч мәгълүматны, Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы территорияль системасының идарә органнарының һәм көчләрнең эшләү режимнарын үзгәртү өчен сигналларны (күрсәтмәләрне) кабул итү һәм тапшыру; гадәттән тыш хәл турында халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү; гадәттән тыш хәлләрне (һәлакәтләрне)кисәтү һәм/яки бетерү буенча эшнә оештыру; гадәттән тыш хәлләргә (һәлакәткә) оператив җавап бирү максатларында, Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы, жирле үзидарә органы һәм дежур-диспетчерлык хезмәте, шулай ук ГО карамагына һәм алып баруга эзерлек вакытында ГО идарәсе органнары белән билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлекне оештыру;

Дежур-диспетчерлык хезмәте көчләрненә, гадәттән тыш хәлне кисәтүгә, шулай ук гадәттән тыш хәлне юкка чыгаруга җәлеп ителә торган Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы көчләрненә, кабул ителгән һәм тәкъдим ителә торган чаралар турында мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү; гадәттән тыш хәлләрне (һәлакәтләрне) кисәтү һәм бетерү буенча идарә карарларын эзерләү һәм кабул итү өчен кирәкле белешмәләрне җыю һәм эшкәртү, шулай ук аларның үтәлешен тикшереп тору; үз вәкаләтләре кысаларында төрле мәгълүмат системаларыннан һәм соңгы җайланмалардан килгән мәгълүмат нигезендә булган мониторинг, анализ, фаразлау, бәяләү һәм тикшерү; керүче һәм чыгучы барлык хәбәрләрне һәм чакыруларны теркәү һәм документлаштыру, гадәттән тыш хәлләр (дежурлыклар) турында мәгълүматны гомумиләштерү (дежурлык тәүлек эчендә), аларны бетерү эшләре барышы һәм буйсыну буенча тиешле мәгълүмат (докладлар) тапшыру, килгән мәгълүмат буенча хисаплар формалаштыру; күрше муниципаль берәмлекләр территориясенә гадәттән тыш хәлләр таралу куркынычы янаганда үзара хезмәттәшлек планнары нигезендә күрше муниципаль берәмлекләрнең Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтен кисәтү һәм хәбәр итү; барлык булган элемент төрләре һәм каналлары буенча килә торган таләпләргә (вакыйгалар турындагы хәбәрләргә) җавап бирүне оештыру һәм координацияләү, шул исәптән «112» бердәм номеры буенча ашыгыч оператив хезмәтләрне чакыруны тәмин итү системасы аша җавап бирү нәтижәләрен тикшереп тору аша; табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки барлыкка килү куркынычы турында оператив кисәтү өчен гадәттән тыш хәлләрне бетерү хезмәтләре, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү оешмаларының ашыгыч оператив хезмәтләр

дежур-диспетчерлык хезмәте белән үз җаваплылыгы зонасында үзара бәйләнеше.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү житәкчесе, муниципаль берәмлек башлыгы, Башкарма комитет житәкчесе (Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча комиссия рәйесе), Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Баш идарәсенә кризис ситуацияләрендә идарә итү үзәге, гадәттән тыш хәлләрне бетерү һәм янғын сүндерү буенча оператив штаб, шулай ук торак пунктларның старосталары һәм авыл жирлегә башлыклары белән гадәттән тыш хәлләргә җавап бирү барышы һәм авария-торгызу эшләрен алып бару барышы турында даими мәгълүмат элемтәсен гамәлгә ашыра;

4. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә төп функцияләре

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә түбәндәге төп функцияләргә йөкләнә:

хәбәрләр һәм ашыгыч мәгълүмат кабул итү һәм тапшыру; кешеләр тормышына һәм иминлегенә куркыныч тудыручы Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә

керүче һәм чыгучы барлык хәбәрләрне кабул итү һәм теркәү; кергән мәгълүматның дөреслеген анализлау һәм бәяләү, аны кабул ителгән хәбәрне кабул итү компетенциясенә кергән дежур-диспетчерлык хезмәтенә житкерү; муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган дежур-диспетчерлык хезмәтенән гадәттән тыш хәлләр (һәлакәтнең) килеп чыгуы һәм көчләрнең һәм гамәлләренә (һәлакәтнең) килеп чыгуы куркынычы турындагы мәгълүматны ГО күзәтү һәм лаборатория контроле чөптәре һәм халыкны яклау чөптәләре аша мәгълүмат җыю һәм аны башкаручы хезмәтләргә житкерү;

Гадәттән тыш хәлләрне(вакыйга) турындагы мәгълүматларны эшкәртү һәм анализлау, аның масштабын билгеләү һәм гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) җавап бирү өчен җәлеп ителә торган көчләрнең һәм чараларның составын төгәлләштерү, аларны тиешле эш режимнарына күчерү турында хәбәр итү;

Гадәттән тыш хәлләрне (вакыйга) бетерү буенча кабул ителгән чараларны гомумиләштерү, бәяләү һәм тикшереп тору, муниципаль берәмлек хезмәтләре белән алдан эзерләнгән һәм килештерелгән идарә итү карарлары вариантларын эзерләү һәм корректировкалау;

гадәттән тыш хәлләрне (вакыйга) бетерү;

кешеләрне саклау һәм коткару өчен кирәкле карарларны мөстәкыйль кабул итү(үз вәкаләтләре кысаларында);

Менделеевск муниципаль районының жирле үзидарә органы житәкчелегә составына, муниципаль дәрәжәдәге ГО һәм Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дүләт системасы идарә һәм көчләре органнарына,

Гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) турында дежур-диспетчерлык хезмәтенә кисәтү һәм хәбәр итү;

Гадэттэн тыш хэллэрне (вакыйганы) юкка чыгаруга жәлеп ителә торган дежур-диспетчерлык хезмәтенә һәм РСЧС көчләрненә, кабул ителгән һәм тәкъдим ителә торган чаралар турында кисәтү һәм хәбәр итү; халыкны һәм территорияне гадэттэн тыш хәлләрдән (вакыйгалардан) яклау чараларын

үтәүне тәэмин итү мәсьәләләре буенча күрше муниципаль берәмлекләренң ГО һәм Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте идарә органнары белән үзара эшчәнлекне оештыру;

«Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадэттэн тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә мәгълүмат бирү сроклары һәм рәвешләре турында инструкция раслау хакында» Россия Гадэттэн тыш хәлләр министрлыгының 2021 елның 11 гыйнварындагы 2 номерлы боерыгы (Россия Юстиция министрлыгында 2021 елның 15 мартындагы 62744 номеры белән теркәлгән) нигезендә Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе (Гадэттэн тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча комиссия рәисе) карары буенча халыкка гадэттэн тыш хәлләр турында үз вакытында хәбәр итүне һәм мәгълүмат бирүне тәэмин итү, гадэттэн тыш хәлләр (вакыйга) куркынычы яки барлыкка килүе, килеп туган хәл, мөмкин булган карарлар һәм гадэттэн тыш хәлләрне (һәлакәтләрне)видвидацияләү буенча гамәлләр турында докладлар (хәбәрләр) тапшыру;

Булган гадэттэн тыш хәлләр (вакыйга) турында оператив мәгълүмат бирү, аларны бетерү эшләре барышы турында билгеләнгән тәртиптә тиешле докладлар тапшыру;

барлык булган элемент төрләре һәм каналлары, шул исәптән «112» бердәм номеры буенча ашыгыч оператив хезмәтләренә чакыруны тәэмин итү системасы аша дежур-диспетчерлык хезмәтенә керүче хәбәрләренә (вакыйгалар турындагы хәбәрләренә) төгәлләштерү һәм координацияләү; барлык булган элемент төрләре һәм каналлары, шул исәптән «112» бердәм номеры буенча ашыгыч оператив хезмәтләренә чакыруны тәэмин итү системасы буенча килә торган хәбәрләр (вакыйгалар турындагы хәбәрләргә) жавап бирү нәтижәләрен контрольдә тоту; муниципаль берәмлекнең ТКХ объектларында килеп чыккан авария хәлләре турында оператив режимда мәгълүматны теркәү, ТКХ АМК ярдәмендә муниципаль берәмлек ТКХ объектларындагы авария очракларын бетерүне тикшереп торуну тәэмин итү; төрле мәгълүмат системаларыннан һәм соңгы жайланмалардан килгән мәгълүмат нигезендә килеп чыккан мохитне мониторинглау, анализлау, фаразлау, бәяләү һәм контрольдә тоту;

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Гадэттэн тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча комиссиясен мәгълүмати тәэмин итү; муниципаль берәмлек, муниципаль берәмлек территориясендә идарә органнары (шул исәптән аларның дежур-диспетчерлык хезмәте), муниципаль берәмлек территориясендә ГО һәм Россиянең гадэттэн тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дөүләт системасы көчләре һәм чаралары, потенциал куркыныч объектлар, бик мөһим объектлар, транспорт инфраструктурасы

һәм яшәү тирәлеге объектларында гадәттән тыш хәлләрне (вакыйга) кисәтү һәм бетерү буенча мөмкин булган һәм планлаштырылган чаралар, шул исәптән «Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте шәхси кабинеты» аша гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дөүләт системасының автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә системасын кулланып, социаль-икътисадый, табигый-географик, демографик һәм башка мәгълүматларны туплау һәм яңарту; кешеләр тәүлек буе була торган социаль билгеләнештәге объектларның, сәламәтлек саклау һәм мәгарифнең комплекслы иминлеге торышын мониторинглау;

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасын, шул исәптән халыкка ашыгыч хәбәр итүнең комплекслы системасын (ул булганда) жәлеп итүгә әзерлекне тәмин итү, шулай ук идарә итү системасының һәм автоматлаштыру чараларының тотрыклы һәм өзлексез эшләвен тәмин итү буенча чаралар күрү;

Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дөүләт системасы муниципаль дәрәжәдә оператив кизү тору алып бару өчен Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белгечләрен һөнәри әзерләүне, һөнәри яңадан әзерләүне һәм квалификацияләрен күтәрүне оештыру;

Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дөүләт системасы көндәлек идарә органнары, шул исәптән «Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенең шәхси кабинеты» һәм «Имин шәһәр»АПК аша гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дөүләт системасының автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә системасын кулланып, оператив хәл буенча мәгълүмат алмашуны гамәлгә ашыру;

Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгына һәм Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Баш идарәсенең кризис ситуацияләрендә идарә итү үзәгенә алынган хәвәфле (вакыйгалар) фаразы нигезендә үткәрелгән превентив чаралар турында хисап яисә куркыныч һәм уңайсыз метеорологик күренешләр комплексын узу турында оператив кисәтү; муниципаль берәмлек территориясендәге жирле үзидарә органы, Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчелек составына, авыл жирлеге башлыкларына (торак пункт старосталарына), кешеләр күпләп жыела торган чараларны, туристик төркемнәр оештыручыларына гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) барлыкка килү куркынычы яки барлыкка килүе турында, куркыныч (тискәре) метеорологик күренешләр, хәлнең ихтимал үсеш модельләре турында ашыгыч кисәтүләр ясау;

Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дөүләт системасының көндәлек идарәсе органнары һәм ГО идарәсе органнары белән үзләренә йөкләнгән бурычларны үтәү буенча өйрәнүләр һәм күнегүләр үткәрүдә катнашу.

5. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенен эш тәртибе

5.1. Гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычына үз вакытында һәм нәтижәле җавап бирүне тәмин итү өчен Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтендә тәүлек буе оператив дежур сменада кизү тору оештырыла.

5.2. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте оператив дежур смена составында кизү торуга ГО һәм Гадәттән тыш хәлләр өлкәсендәге бурычларны хәл итәргә вәкаләтле органнарның эшчәнлеген регламентлаштыручы норматив-хокукый, РСЧС идарәсенен көндәлек органнары, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү документларын өйрәнгән, эш урынында стажировка узган һәм билгеләнгән тәртиптә дежур торуга җибәрелгән дежур-диспетчер персоналы кертелә.

5.3. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белгечләре өстәмә һөнәри белем бирүне гамәлгә ашыруга лицензиясе булган мәгариф учреждениеләрендә вазыйфага билгеләнгән көннән алып беренче ел дәвамында һәм кимендә биш елга бер тапкыр тиешле эзерлек программалары буенча өстәмә һөнәри белем алырга тиеш.

5.4. Чираттагы оператив дежур смена кәргәнче, дежур-диспетчер персоналына Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте җитәкчесе яки аны алмаштыручы зат тарафыннан, инструктаж үткәрүнең расланган планы нигезендә инструктаж үткәрелергә тиеш. Инструктаж барышында дежур-диспетчер персоналына оператив хәл, чираттагы дежурлыкка бурычлар, персонал гамәлләрендәге характерлы житешсезлекләр анализлана һәм аларның кабатлануына юл куймый торган чаралар күрсәтелә.

5.5. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте җитәкчесе (яки аны алмаштыручы зат) белән оператив кизү торуга йомгак ясыйлар, аның барышында дежур-диспетчерлык персоналы үткәргән кизү торуындагы гамәлләрен тикшерәләр, төп кимчелекләр тикшерелә һәм ачыкланган житешсезлекләрен кабатлауны булдырмый торган чаралар күрсәтелә.

5.6. Оператив дежур смена кабул итүче белгеч кабул итү-тапшыруны документ, элемент чаралары, автоматлаштырылган эш урыны һәм башка җиһаз турында тиешле язмаларны кабул итүтапшыру журналында теркәп эшкә керешә.

5.7. Оператив дежур смена белгечләрен оператив кизү тору белән бәйлә булмаган мәсьәләләрен хәл итүгә җәлеп итү рәхсәт ителми.

5.8. Кизү барган вакытта Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белгечләре вазыйфаи инструкцияләр һәм гамәлләр алгоритмнары нигезендә функциональ бурычларны үтиләр.

5.9. Хезмәт дисциплинасын, элемент куркынычсызлыгын, техниканы (җиһазларны), куркынычсызлык техникасын һәм янгын куркынычсызлыгын саклау кагыйдәләрен бозган очракта, дежур-диспетчер персоналы кизү торудан чикләштерелергә мөмкин.

5.10. Дежур-диспетчер персоналын дежурдан читләштерү хокукы Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте җитәкчесенә (яки аны алмаштыручы затка) йөкләнә.

5.11. Авырлык дәрәжәсенә һәм хокук бозуларның нәтижәләренә бәйле рәвештә, оператив дежур сменаның гаепле затлары гамәлдәге законнар нигезендә законда билгеләнгән җаваплылыкка тартылалар.

5.12. Гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) барлыкка килү куркынычы яки барлыкка килүе турында мәгълүмат Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә барлык элемтә каналлары һәм мәгълүмат системалары буенча килә.

5.13. Гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) барлыкка килү куркынычы яки барлыкка килүе турында мәгълүмат Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтендә дежур-диспетчер персоналы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә теркәлә һәм кичекмәстән электрон оператив хезмәт, шулай ук Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Баш идарәсенә кризис ситуацияләрендә идарә итү үзәгенә тапшырыла.

5.14. Ай саен Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчесе яисә аны алмаштыручы зат тарафыннан Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте эшчәнлегенә һәм муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган дежур-диспетчерлык хезмәте белән хезмәттәшлекне оештыруга анализ ясала.

5.15. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте эшчәнлеген анализлау һәм муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган дежур-диспетчерлык хезмәте белән үзара хезмәттәшлекне оештыру квартал саен Менделеевск муниципаль районының Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссиясе утырышында карала.

5.16. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте эшчәнлегенә анализ ел саен Менделеевск муниципаль районының Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссиясе утырышында карала.

6. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә эш режимы

6.1. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте түбәндәге режимда эшли:

көндәлек эшчәнлек-гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы булмаган очракта; югары эзерлек - гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы янаганда;

гадәттән тыш хәл-гадәттән тыш хәл килеп чыкканда һәм ликвидацияләнгәндә.

6.2. Көндәлек эшчәнлек режимында Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте тәүлек буе кизү тора, гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) барлыкка килү яисә барлыкка килү куркынычына ашыгыч җавап бирергә эзер була. Бу режимда Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте тормышка ашыра:

Гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яки факты турында халыктан, оешмалардан һәм дежур-диспетчерлык хезмәтеннән мәгълүмат (хәбәрләр) кабул итү; мәгълүмат системаларын, шул исәптән гадәттән тыш

хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә системасын кулланып халык һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән саклау һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә мәгълүмат жыю, эшкәртү һәм алмашу; тәүлек эчендә кизү торганда гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) турындагы мәгълүматны гомумиләштерү һәм анализлау һәм тиешле докладларны билгеләнгән тәртиптә тапшыру;

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте техник чараларын, элемент чараларын һәм үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасына хәбәр итүнең техник чараларын куллануга эзерлектә тоту чаралары;

Гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) барлыкка килү яки барлыкка килү куркынычы турында, беренче чиратта гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) ликвидацияләнгәндә урынга жибәрергә яки жәлеп итәргә тиешле Менделеевск муниципаль районының Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссия рәисенә, экстрен оператив хезмәтләр «Менделеевск муниципаль районы Гражданнарны яклау идарәсе» МКУ житәкчесенә хәбәр ителә, Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Баш идарәсенә кризис ситуацияләрендә идарә итү үзәгенә һәм муниципаль берәмлек территориясендә халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә элекке органнарның эшчәнлеген тәмин итүче муниципаль берәмлек территориясендә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы оешмаларына (бүлекчәләренә) жибәрелә;

Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе (Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссия рәисе) карары буенча гадәттән тыш хәлләр турында Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте халыкка хәбәр итә, шул исәптән кәрәзле элемент операторлары аша да; фаразлана торган һәм (яисә) булган гадәттән тыш хәлләр һәм аларның нәтижәләре турында белешмәләр, хәвефле һәм уңайсыз табигать күренешләре турында мәгълүмат (прогностик һәм фактик) алу, потенциал куркыныч объектлар торышы, куркыныч житештерү объектлары турында, шулай ук эйләнә-тирә мохитнең торышы турында, шул исәптән «Имин шәһәр» АПКсыннан һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә системасыннан белешмәләр алу максатларында мәгълүмат системаларының белешмәләрен мониторинглау һәм анализлау; мәгълүматлар базасына, шулай ук Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) реакциясе буенча оператив документларның структурасына һәм эчтәлегенә кирәкле үзгәрешләр керту;

Гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) жавап биргәндә муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган дежур-диспетчерлык хезмәте белән мәгълүмати хезмәттәшлек килешүләре һәм регламентларын эшләү, төзәтү һәм килештерү;

муниципаль берәмлекнең тормыш-көнкүрешен тээмин итү системаларында житешсезлекләрне һәм аварияләрне вакытында бетерүне тикшереп тору; барлык булган элемент төрләре һәм каналлары буенча, шул исәптән «112» бердәм номеры буенча ашыгыч оператив хезмәтләрне чакыруны тээмин итү системасы буенча керә торган хәбәрләргә (вакыйгалар турындагы хәбәрләргә) җавап бирүгә җәлеп ителә торган дежур-диспетчерлык хезмәте гамәлләрен төгәлләштерү һәм корректировкалау; барлык булган элемент төрләре һәм каналлары буенча килә торган,

шул исәптән «112» бердәм номеры буенча ашыгыч оператив хезмәтләрне чакыруны тээмин итү системасы буенча керә торган хәбәрләргә (вакыйгалар турындагы хәбәрләргә) җавап бирү нәтижәләрен контрольдә тоту;

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә оператив дежур смена үзара бәйләнеш графигы нигезендә торак пунктларның старосталары белән эшләүне оештыру;

Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Баш идарәсенә кризис ситуацияләрендә идарә итү үзәгеннән муниципаль берәмлек чикләрендә гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) барлыкка килү куркынычы һәм начар хәл үсеше модельләре турында алынган фаразны Татарстан Республикасы РСЧС территориаль системасының Менделеевск звеносы идарә органнарына юллау.

6.3. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте муниципаль берәмлек территориясендә эшләүче дежур-диспетчерлык хезмәте белән мәгълүмати хезмәттәшлек турында төзелгән килешүләр нигезендә эш итә, алар нигезендә көндәлек эшчәнлек режимында агымдагы хәл турында оператив мәгълүмат Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә тапшырыла.

6.4. Дежур-диспетчерлык хезмәте кергән гадәттән тыш хәлләрнең килеп чыгуы яисә килеп чыгу куркынычы турындагы хәбәрләр буларак идентификацияләнгән хәбәрләр мәгълүмати хезмәттәшлек турындагы килешүләр нигезендә Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә тапшырыла.

6.5. Дежур-диспетчерлык хезмәтенә җавапчылык өлкәсенә кагылмаган гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) турындагы хәбәрләр тиешле дежур-диспетчерлык хезмәте тарафыннан билгеләнгәнчә кичекмәстән тапшырыла.

6.6. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтендә гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы булганда Менделеевск муниципаль берәмлеге Башлыгы карары белән экстрен оператив хезмәтләр һәм оешмаларның (объектлар) дежур-диспетчерлык хезмәте югары эзерлек режимына күчерелә.

6.7. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте югары эзерлек режимында өстәмә рәвештә гамәлгә ашыра:

Гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) барлыкка килгән очракта көчләрне һәм чараларны эзерләү мәсьәләләре буенча Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дөүләт системасы, электрон

оператив хезмэт һәм оешмаларның (объектлар) дежур-диспетчерлык хезмәте җитәкчеләре белән үзара хезмәттәшлек;

Гадәттән тыш хәлләр халыкны һәм территорияләргә саклау өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә махсус вәкаләтле орган Гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү һәм янгың куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссиясенен вазыйфаи затларына хәбәр итү һәм шәхси чакырту;

Гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) барлыкка килү куркынычы турында мәгълүматны, беренче чиратта ликвидацияләнгәндә урынга жиберергә яки җәлеп итәргә тиешле Менделеевск муниципаль районының Гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү һәм янгың куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссия рәисенә, экстрен оператив хезмәтләр « Менделеевск муниципаль районы Гражданнарны яклау идарәсе » МКУ җитәкчесенә хәбәр ителә, Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Баш идарәсенен кризис ситуацияләрендә идарә итү үзәгенә һәм муниципаль берәмлек территориясендә халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә әлеге органнарның эшчәнлеген тәмин итүче муниципаль берәмлек территориясендә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы оешмаларына (бүлекчәләренә) жиберелә; муниципаль берәмлек территориясендә, потенциал куркыныч объектлар, куркыныч житештерү объектларында, шулай ук эйләнә-тирә мохит торышына күзәтчелек һәм контроль мәгълүматларын алу һәм анализлау; булырга мөмкин хәлне фаразлау, җәлеп ителә торган экстрен оператив хезмәтләр һәм оешмаларның (объектлар) дежур-диспетчерлык хезмәте, Россиянең гадәттән тыш хәлләргә кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы көч һәм чаралары гамәлләргә буенча тәкъдимнәр әзерләү;

Гадәттән тыш хәлләргә булдырмау максатларында Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте гамәлләренен алгоритмнарын һәм экстрен оператив хезмәтләр оешмаларның (объектлар) дежур-диспетчерлык хезмәте муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган Россиянең гадәттән тыш хәлләргә кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы көчләргә һәм чаралары белән үзара хезмәттәшлек планнары һәм экстрен оператив хезмәтләр белән дежур-диспетчерлык хезмәте гамәлләренен алгоритмнарына керту;

экстрен оператив хезмәтләр һәм оешмаларның (объектлар) дежур-диспетчерлык хезмәте, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүне булдырмау яки аның нәтижәләрен йомшарту буенча ашыгыч чаралар күргәндә, көч һәм чараларның эшчәнлеген контрольдә тоту һәм координацияләү; халыкка гадәттән тыш хәл турында мәгълүмат бирүне тәмин итү;

Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе (Гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү һәм янгың куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссия рәисе) карары нигезендә Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте гадәттән тыш хәлләр турында халыкка хәбәр итә (шул исәптән кәрәзле элемент операторлары аша); билгеләнгән тәртиптә идарә органнарына доклад тапшыру;

Гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында мәгълүматны авыл жирлекләре башлыкларына (торақ пунктлар старостасы) житкерү;

Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлығы Баш идарәсенә кризис ситуацияләрендә идарә итү үзәгенә билгеләнгән тәртиптә гадәттән тыш хәлләр фаразы нигезендә үткәрелгән профилактик чаралар турында белешмәләр яки куркыныч һәм тискәре метеорологик күренешләр комплексын узу турында оператив кисәтү юллана.

6.8. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтендә гадәттән тыш хәлләр булганда Менделеевск муниципаль берәмлеге Башлығы карары белән экстрен оператив хезмәтләр һәм оешмаларның (объектлар) дежур-диспетчерлык хезмәте һәм Татарстан Республикасы Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы территорияль системасының Менделеевск звеносы көчләре гадәттән тыш хәл режимына күчерелә.

6.9. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте гадәттән тыш хәл режимында өстәмә рәвештә түбәндәге бурычларны үтәүне гамәлгә ашыра:

гадәттән тыш хәлләрне ликвидацияләүгә жәлеп ителә торган РСЧС көчләре һәм чараларына ашыгыч хәбәр юллы һәм Гадәттән тыш хәлләр урынына жиберүне оештыра, аларның Гадәттән тыш хәлләрне булдырмау һәм бетерү, шулай ук кирәкле мәгълүматлар алганнан соң һәлакәтне бетерү гамәлләрен координацияләүне гамәлгә ашыра; кешеләрне яклау һәм коткару буенча мөстәкыйль карарлар кабул итә

(үз вәкаләтләре кысаларында); жыелган мәгълүматны жыюны, эшкәртүне һәм тапшыруны гамәлгә ашыра, вәзгыятьне бәяли, өстәмә рәвештә муниципаль берәмлек территориясендә эш итүче экстрен оператив хезмәтләр һәм оешмаларның (объектлар) дежур-диспетчерлык хезмәте жәлеп итә, хәбәр итү схемасы нигезендә торақ пунктларның старосталарына һәм авыл жирлекләре башлыкларына хәбәр итә;

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе карары белән, шулай ук кәрәзле элемент операторлары аша халыкка Гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итә;

Гадәттән тыш хәлләр үсеше турында оператив мәгълүмат жыюны, эшкәртүне, төгәлләштерүне һәм тапшыруны, шулай ук гадәттән тыш хәлне бетерүгә жәлеп ителә торган экстрен оператив хезмәтләр һәм оешмаларның (объектлар) дежур-диспетчерлык хезмәте, Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы көч һәм чараларының гамәлләрен координацияләүне гамәлгә ашыра; халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау

өлкәсендәге эшчәнлеген тәмин итүче Гадәттән тыш хәлләрне ликвидацияләү житәкчесе, Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе (Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссия рәйсе), Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлығы Баш

идарәсенәң кризис ситуацияләрендә идарә итү үзәге белән Гадәттән тыш хәлләрне бетерү һәм янгынарны сүндерү буенча оператив штаб, экстрен оператив хезмәтләр һәм оешмаларның (объектлар) дежур-диспетчерлык хезмәте, шулай ук торак пунктларның старосталары һәм авыл жирлекләре башлыклары арасында гадәттән тыш хәлләргә җавап бирү һәм авария-торгызу эшләрен алып бару барышы турында даими мәгълүмати үзара бәйләнешне тормышка ашыра; авария-торгызу һәм башка кичектергесез эшләр уздыруны тикшереп тора; тиешле тәртиптә гадәттән тыш хәл турында докладлар һәм җаваплар эзерли һәм идарә органнарына тапшыра;

Менделеевск муниципаль районының Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгынарны сүндерү буенча комиссия Гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча карарына тәкъдимнәр эзерли;

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә гадәттән тыш хәлләрне бетерүгә җәлеп ителә торган гамәлдә булган көчләрне һәм чараларны исәпкә ала.

6.10. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте ГО алып баруга оештыруны һәм алып баруга эзерләнгәндә түбәндәгеләрне гамәлгә ашыралар:

сигнализация һәм (яки) ашыгыч мәгълүмат алу, аны алуны ГО идарәсенәң югарырак органында раслау;

Менделеевск муниципаль районының ГО җитәкчелек составына, ГО көчләренә, социаль әһәмиятле объектларның дежур хезмәтләренә (житәкчеләре) һәм I һәм II класслы куркыныч җитештерү объектларыннан файдаланучы оешмаларның дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләренә, авария нәтижәсе территорияләреннән читтә зарар китерә торган факторлар йогынтысы зоналарында яшәүче яисә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыручы халыкның гомеренә һәм сәламәтлегенә зыян китерергә мөмкин булган радиацион-куркыныч һәм атом-куркыныч производстволар һәм объектлар, куркыныч гидротехник корылмалар һәм югары куркыныч гидротехник корылмаларга хәбәр итүне оештыру;

Менделеевск муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкка хәбәр итү;

Менделеевск муниципаль районы территориясендә урнашкан оешмалардан ГО чараларын үтәү буенча Менделеевск муниципаль районының ГО идарә органына җиткергән мәгълүматны кабул итүне оештыру;

ГО чараларын үтәүгә җәлеп ителә торган ГО көчләрен һәм чараларын исәпкә алуны алып бару.

6.11. Югары эзерлек һәм гадәттән тыш хәл режимнарында дежур-диспетчерлык хезмәте арасындагы мәгълүмати хезмәттәшлек Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте аша гамәлгә ашырыла. Моның өчен Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә хезмәттәшлек итүче дежур-диспетчерлык хезмәтеннән беренче чиратта мәҗбүри тәртиптә һәм түләүсез нигездә куркыныч яисә гадәттән тыш хәлләр булуы, килеп туган хәл, күрелгән чаралар, җәлеп ителгән һәм өстәмә кирәк булган көчләр һәм акчалар

турында белешмэләр тапшырыла. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә тапшырылган мәгълүмат барлык кызыксынган дежур-диспетчерлык хезмәтенә житкерелә.

6.12. ГО ны хезмәткә эзерләү һәм алып баруга ГО эзерләү, гражданнар оборонасы һәм муниципаль берәмлек халкын яклау планы, Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте дежур-диспетчерлык персоналына махсус чор шартларында эш буенча инструкцияләр нигезендә Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте эшчәнлеге гамәлгә ашырыла.

Муниципаль район берәмлегенең имин булмаган территориясендә ГО эзерлегенә китергәндә, Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтен якланган идарә пунктларында урнаштыру күздә тотыла.

7. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте составы һәм структурасы

7.1. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте составына Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналы, идарә, элемент һәм хәбәр итүнең техник чаралары керә.

7.2. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналы составына керә (категориясен исәпкә алып, күрсәтергә):

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчелеге:

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчесе.

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте дежур-диспетчер персоналы:
оператив кизү торучылар.

7.3. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә дежур-диспетчерлык персоналы исәбеннән тәүлек бие кизү тору алып бару исәбеннән оператив дежур смена формалаша:

оператив кизү торучылар - 2 кеше;

7.4. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә аналитик һәм техник ярдәм хезмәте белгеченең функциональ бурычларын үтәү өчен Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте штат структурасы составына кермәгән тиешле профиль белгечләре жәлеп ителергә мөмкин.

7.5. Кирәк булганда Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә санлы составы Менделеевск муниципаль районының жирле үзидарә органы карары буенча башка вазыйфай затлар тарафыннан тулыландырылырга мөмкин.

8. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте кадрларын туплау һәм эзерләү

8.1. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтен персонал белән туплау ЖҮИО билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

8.2. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналы урыннарында укытуның төп формалары булып оператив эзерлек чаралары (тренировкалар, өйрәнүләр), һөнәри эзерлек буенча дәресләр, Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте дежур-диспетчерлык персоналы хезмәткә керешер алдыннан көндәлек инструктаж тора.

8.3. Оператив эзерлек чаралары Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Баш идарәсенең кризис

ситуацияларендә идарә итү үзәге, шулай ук муниципаль берәмлек территориясендә идарә органнары һәм Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы көчләре белән төрле өйрәнүләр һәм тренировкалар уздырганда дежур-диспетчерлык хезмәте үткәргән күнегүләр барышында башкарыла.

8.4. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белгечләре өстәмә һөнәри белем алуга Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчесе карары белән жиһәрелә. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчеләрен һәм белгечләрен гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә квалификация күтәрү программалары буенча өстәмә һөнәри белем бирүне Татарстан Республикасының ГО һәм гадәттән тыш хәлләр буенча уку-методик үзәкләрендә, муниципаль берәмлекләренең ГО курсларында, шулай ук Россия Гадәттән тыш хәлләр Министрлығының һәм БХФО карамагындагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә өстәмә һөнәри программалар буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда уздыралар Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белгечләре квалификация күтәрү программалары буенча кимендә биш елга бер тапкыр өстәмә һөнәри белем узарга тиеш. Вазыйфага беренче тапкыр билгеләнгән затлар өчен өстәмә һөнәри белем беренче ел дәвамында үткәрелә.

8.5. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте дежур-диспетчерлык персоналының һөнәри әзерлек дәрәжәсен тәэмин итү, функциональ вазыйфаларны үтәүдә аның гамәли күнекмәләрен камилләштерү, шулай ук яңа күнекмәләргә ия булу максатында, Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчеләге елына кимендә 1 тапкыр Россия Гадәттән тыш хәлләр Министрлығының махсус эшләнгән программасы буенча дежур-диспетчерлык персоналын зачетлар тапшыртып уку-методик оештыра.

8.6. Кирәк булган очракта, Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте дежур-диспетчерлык персоналы Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлығы Баш идарәсенең кризис ситуацияларендә идарә итү үзәгенә стажировка узуга юнәлдерелгә мөмкин.

9. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчеләгенә һәм дежур-диспетчерлык персоналына таләпләр

9.1. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчеләге һәм дежур-диспетчерлык персоналы белергә тиеш:

халыкны һәм территорияләренә Гадәттән тыш хәлләрдән һәм ГО яклау өлкәсендә норматив хокукый актлар таләпләрен; муниципаль берәмлеккә хас гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) барлыкка килү куркынычын; административ-территориаль бүленеш, халык саны, муниципаль берәмлек һәм Россия Федерациясе субъектының географик, климатик һәм табигый үзенчәлекләре, шулай ук Татарстан Республикасы һәм муниципаль берәмлек турында башка мәгълүматны;

Татарстан Республикасы Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы территорияль системасының Менделеевск муниципаль звеносының көч һәм даими эзерлек чаралары составы, аларның бурычлары, аларны жәлеп итү тәртибе, урнашуы, махсус техниканың тактик-техник характеристикаларын; муниципаль берәмлек территориясендә эшләүче Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте җаваплылыгы зонасы һәм экстрен тәэсир итү хезмәтләренең һәм үзара эшләүче оешмаларның җаваплылыгы зонасын; җаваплылык зонасында булган кешеләр күпләп яшәгән объектлар, аларның адреслары, тулы исеме һәм характеристикалары, гражданның оборонасының саклагыч корылмалары, шулай ук күмелгән биналар һәм башка жир асты корылмалары, шул исәптән мобилизация чорында һәм хәрби вакытта гражданның оборонасы саклау корылмалары өчен жайлаша торган метрополитеннарны; норматив таләпләр - халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә хокукый актлар һәм халыкка хәбәр итү системаларына эксплуатация-техник хезмәт күрсәтү;

үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасын җибәрү кагыйдәләре һәм тәртибен; ЭТХ уздыру кагыйдәләре һәм тәртибен;

халыкны гадәттән тыш хәлләр зонасыннан эвакуацияләү тәртибе, вакытлыча урнаштыру пунктларының урнашу урыны, аларның сыйдырышылыгын; төрле мәгълүмати - белешмә ресурсларны һәм материалларны, шул исәптән территорияләрнең паспортларын куллану тәртибен;

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте автоматлаштырылган системасын билгеләү һәм тактик-техник характеристикалар, аңа йөкләнгән бурычларны үтәү тәртибе, Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте эшчәнлеген тәэмин итә торган элемент чараларын һәм башка җиһазларны эксплуатацияләү тәртибен; күрше муниципаль берәмлекләрнең гомуми характеристикасын; функциональ бурычлар һәм вазыйфай инструкцияларне;

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналының төрле эш режимнарындагы гамәлләр алгоритмнарын; идарә һәм хәбәр итү сигналлары буенча Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналының гамәлләрен билгели торган документларны; эш башкаруның кагыйдәләре һәм тәртибен.

9.2. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте җитәкчесе (җитәкче урынбасарлары) түбәндәге осталыкка ия булырга тиеш:

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте алдына куелган бурычларның үтәлешен контрольдә тотуны оештырырга;

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте үсешенең һәм эшләвен тәэмин итүнең норматив-методик базасын, шул исәптән муниципаль берәмлек территориясендә һәм муниципаль берәмлекнең тормыш тәэмин итү

хезмәтләре тарафыннан гамәлдә булган дежур-диспетчерлык хезмәте белән мәгълүмати хезмәттәшлек регламентын һәм килешүләрен эшләргә;

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналының оператив-техник эшен, өстәмә һөнәри белемен оештыру;

дәрәсләр, тренировкалар һәм өйрәнүләр үткөрүне оештыру;

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте техник жиһазланышын алга таба камилләштерү, үстерү буенча тәкъдимнәр эшләү; кулдан һәм автоматлаштырылган режимда хәбәр итүнең техник чараларын жибәрүне оештырырга һәм контрольдә тотарга; халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә норматив-хокукый документация әзерләргә;

үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы эшчәнлеген периодик тикшерү;

үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы эш сәләте һәм халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә документларны исәпкә алу журналларын алып бару буенча эшне оештыру; информацион системаларны эштә куллана белү.

9.3. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчесенә таләпләр: югары белем, халыкны һәм территорияләргә яклауны тәэмин итү өлкәсендә оператив вазыйфаларда кимендә 3 ел оператив эш стажы, Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчеләрен һәм белгечләрен гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә квалификация күтәрү программасы нигезендә билгеләнгән программа буенча өстәмә һөнәри белем, дүләт серен тәшкит итүче белешмәләр белән эшләргә рөхсәт (кирәк булганда);

кулдан һәм автоматлаштырылган режимда хәбәр итүнең техник чараларын жибәрүне оештырырга һәм контрольдә тотарга; халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә норматив-хокукый документация әзерләргә;

үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы эшчәнлеген периодик тикшерү;

үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы эш сәләте һәм халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә документларны исәпкә алу журналларын алып бару буенча эшне оештыру;

9.4. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте дежур-диспетчер персоналы түбәндәге осталыкка ия булырга тиеш:

Гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) килеп чыгу фактлары яки куркынычы турында даими рәвештә оператив мәгълүмат жыю һәм эшкәртү һәм Гадәттән тыш хәлләрне (вакыйга) ликвидацияләү эшләрен башкаруны контрольдә тоту; кергән мәгълүматның дәрәслеген анализлау һәм бәяләү; идарә итү, оештыру һәм планлаштыру документларын сыйфатлы һәм оператив төстә әзерләүне башкару; өзгәртү үсешен фаразлаган фаразларны үз эшендә куллану;

Татарстан Республикасы Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дүләт системасы территорияль системасының

идарә һәм көчләрә Менделеевск звеносы эшчәнлегенә оператив житәкчелек итүне һәм координацияләүне тәмин итү;

Интернет челтәрендә массакуләм мәгълүмат чаралары мониторингын башкарыу;

автоматлаштырылган эш урынында телекоммуникация жиһазларының һәм оргтехниканың барлык функцияләрен, шул исәптән видеоконференцәлемтә комплектының билгеләнгән функцияләрен файдалану; мәгълүмати системалар һәм исәпләү бурычлары мәгълүматларын куллану; шәхси компьютерда ышанычлы кулланучы дәрәжәсендә эшләү (офис пакеты программаларын белү, электрон почта, интернет һәм мәгълүмати - белешмә ресурслардан файдалана белү);

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте (шул исәптән 112 системасы, «Имин шәһәр» АПК, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә системасы,

(«Куркыныч һәм рисклар атласы» МС) ТКХ АМК , Урман хужалыгы федераль агентлыгының урман янгыннарына дистанцион мониторинг мәгълүмат системасы һ.б.) эшчәнлегендә кулланыла торган программа чараларынан, мәгълүмати системалардан файдалана белү;

клавиатурада минутына ким дигәндә 150 символ тизлек белән хатасыз текст язу;

компьютер артында эшләү белән бер үк вакытта радиостанция һәм телефон аша ачык итеп сөйләшү;

кереш (оператив эзерлек чаралары кысаларында) яисә гадәттән тыш хәлләр (вакыйга) буенча документларның билгеләнгән комплектын үз вакытында формалаштыру;

билгеләнгән вакытлы нормативлар нигезендә оператив исәп-хисаплар, хисап документлары эзерләүне, шулай ук муниципаль берәмлек житәкчелегенә, гадәттән тыш хәлне бетерүдә катнашучы көчләр һәм чаралар житәкчеләренә хәбәр итүне гамәлгә ашыру;

кулдан һәм автоматлаштырылган режимда хәбәр итүнең техник чараларын жиберүне оештыру һәм контрольдә тоту;

халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә норматив-хокукый документация эзерләү;

үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы эшчәнлеген периодик тикшерү;

хәбәр итүнең техник чараларын исәпкә алу журналларын алып бару, үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы эш сәләтен һәм халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә документлар буенча эшне оештыру;

халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү аппаратурасын эшләтеп жиберерү;

төрле мәгълүмат ресурсларынан һәм материаллардан, шул исәптән оператив исәпләүләр, таләп ителә торган хисап документларын эзерләү өчен кирәкле территорияләр (объектлар) паспортынан файдалану.

9.5. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте дежур-диспетчер персоналына тыела:

телефоннан оператив кизү тору белән бәйле булмаган сөйләшүләр алып бару; муниципаль берәмлек житәкчелегенә күрсәтмичә, массакуләм мәгълүмат чараларына һәм чит затларга нинди дә булса мәгълүмат бирү;

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте бинасына чит затларны кертү;

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте житәкчесе рөхсәтеннән башка оператив кизү тору урыныннан китү; вазыйфаи бурычларда һәм инструкцияләрдә каралмаган бурычларны үтәү, жиһаз һәм техник чараларны билгеләнү буенча файдаланмау.

9.6. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте дежур-диспетчер персоналына таләпләр:

а) югары яки урта һөнәри белем булу;

б) халык һәм территорияне яклау өлкәсендә норматив документларны белү;

в) үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасын, шулай ук муниципаль берәмлек халкына хәбәр итүнең структурасын, ысулларын һәм тәртибен техник хәбәр итү чараларыннан файдалану кагыйдәләрен белү;

г) эшчәнлек юнәлеше буенча билгеләнгән программа буенча махсус әзерлекле булу;

д) дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләргә рөхсәт булу (кирәк булганда).

9.7. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте дежур-диспетчер персоналына өстәмә таләпләр куя ала.

10. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте

бинасына таләпләр

10.1. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте Менделеевск шәһәре, Пионерлар урамы 1 й. адресы буенча урнашкан.

10.2. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналының эшчәнлеген тәэмин итү оештырыла: оператив дежур смена залы, ял итү һәм ашау бүлмәсе, кирәкле техник чаралар һәм документлар белән жиһазландырылган.

10.3. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә техник чараларын электр белән тәэмин итү Россиянең бердәм энергетика системасыннан электр белән тәэмин итү категориясе нигезендә беренчедән түбән булмаса, ә 500 меңнән артык халкы булган торак пунктлар - махсус төркемнең беренче категориясе нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

10.4. Резерв электр белән тәэмин итү системасы телефон элементә, сервер жиһазлары, видеоконференцэлементә, мәгълүмат күрсәтү, хәбәр итү, транспорт чаралары мониторингы, резерв электр белән тәэмин итү чыганагына күчү өчен кирәк булган вакыт эчендә эчке элементә системаларының эшләвен тәэмин итәргә тиеш.

10.5. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә бинасы мәйданнарына ихтыяжларны исәпләү кеше өчен куркынычсыз хезмәт шартлары тәмин итүгә мәжбүри таләпләр билгели торган гамәлдәге санитария кагыйдәләре, нормалары, таләпләре һәм оператив дежур смена белгечләре саны нигезендә башкарыла.

10.6. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте оператив дежур смена залы бер үк вакытта оператив дежур сменаның бердәм мәгълүмати киңлегендә, шулай ук Менделеевск муниципаль районы Башлыгы (Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссия рәисе), Гадәттән тыш хәлләр Министрлыгының һәм Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссия рәисенә урынбасарының бер үк вакытта эшләү мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.

10.7. Чит затларның санкцияләnmәгән керү мөмкинлеген булдырмау өчен Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә оператив дежур смена залы автомат бик жайланмасы һәм видеокүзәтү чаралары белән жиһазландырыла. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте бинасына керү тәртибе жирле үзидарә органы яки Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте составына кергән юридик зат житәкчәсе тарафыннан билгеләнә. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте оператив дежур смена тәүлек бие кизү тору өчен кирәкле көнкүреш шартлары тудырылган аерым ял итү һәм ашау бүлмәсе булырга тиеш.

10.8. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә һәр хезмәткәре хезмәт бурычларын үтәгәндә Россия Федерациясенә "Гадәттән тыш хәлләрдә куркынычсызлык. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте. Төп нигезләмәләр" милли стандарты ГОСТ 22.07.01-2021 таләпләре нигезендә махсус формада булырга тиеш.

11. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте жиһазларына таләпләр

11.1. Идарә документларын кабул итүне һәм тапшыруны тәмин итү, барлык төр мәгълүматларны идарә итү органнары белән билгеләнгән срокларда һәм хәбәр итү сигналларын идарә органнарына һәм халыкка житкерүнең таләп ителгән сыйфаты белән алмашу максатларында, мәгълүмати иминлекнең тиешле дәрәжәсе булган мәгълүмати телекоммуникация инфраструктурасы булдырылырга тиеш:

- а) Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте АЧК;
- б) «Имин шәһәр» АПКның оператив жавап бирүнең бердәм үзәге;
- в) 112 системаның АЧК («112» бердәм номеры буенча ашыгыч оператив хезмәтләргә чакыруны тәмин итү системасын гамәлгә ашыру буенча проектмета документациясе карарларын исәпкә алып);
- г) элемент системасы һәм хәбәр итү системасы.

Үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы Россия Гадәттән тыш хәлләр Министрлыгының һәм Цифрлы үсеш, элемент һәм массакүләм коммуникацияләр министрлыгының 2020 елның 31 июлендә 578/365 номерлы уртақ боерыгы белән расланган Халыкка хәбәр итү системалары турындагы нигезләмә таләпләренә туры

килергә тиеш (Россия Юстиция министрлыгында 2020 елның 26 октябрдәгә 60567 номеры белән теркәлгән).

11.2. Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының мәгълүмат-коммуникация һәм телекоммуникация инфраструктурасының югарырак системалары белән муниципаль Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте системасының туры килү зарурлыгы турындагы таләпләр.

11.2.1. каршы торучанлыкны тәмин итү таләпләре:

а) муниципаль берәмлекнең ИКТ инфраструктурасы һәм хәбәр итү системасы элементлары һәм югары дәрәжәдәге subsystemалар белән элемент тәмин итүче канал җайланмалар өчен өзлексез электр белән тәмин итү системасы;

б) элемент каналлары трассаларын резервлау;

в) Локаль исәпләү чөлтәре җиһазларын һәм саклау системаларын резервлау.

11.3. Сафтан чыккан Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте ИКТ җиһазларын оператив алыштыру өчен запас частьләр һәм җиһазлар белән тәмин итүгә таләпләр.

11.2. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте АЧК персоналның йөкләнгән функцияләргә автоматлаштырылган башкаруын тәмин итү өчен эшләнгән һәм техник яктан бәйләнешле булырга тиеш: мәгълүматны саклау, эшкәртү һәм тапшыру системасы; видеоконференцэлемент системасы; мәгълүматны чагылдыру системасы;

стационар объектларны һәм хәрәкәтчән транспорт чараларын мониторинглау системасы.

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте АЧК Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дөүләт мәгълүмат системаларындагы дөүләт серен тәшкит итми торган мәгълүматны яклау турында таләпләр куелган муниципаль мәгълүмат системалары буларак төзелә.

11.2.1. Мәгълүматларны саклау, эшкәртү һәм тапшыру системасы түбәндәгә элементлардан торырга тиеш: Локаль исәпләү чөлтәре җиһазлары; мәгълүматлар саклау һәм эшкәртү җайланмалары; оештыру техникасы.

11.2.1.1. Локаль исәпләү чөлтәре җиһазлары Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте автоматлаштырылган эш урыны арасында электрон рәвештә мәгълүмат алмашу, тышкы чөлтәргә (бүлөп бирелгән элемент чөлтәләренә һәм Интернетка) тоташтыруны тәмин итәргә тиеш. Локаль исәпләү чөлтәрен Интернет чөлтәренә тоташтыру мәгълүматның сертификатлы саклану чараларын кулланып гына башкарылырга тиеш. Мәгълүматның сертификатлы саклану чаралары булмаганда, Интернетка Локаль исәпләү чөлтәренә кертелмәгән автоматлаштырылган эш урынына тоташа ала.

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналының автоматлаштырылган эш урыны Россия Гадәттән тыш хәлләр Министрлыгының мәгълүмати- телекоммуникация инфраструктурасына тоташтыру бары тик мәгълүматны криптографик яклауның сертификацияләнгән чараларын кулланып кына башкарылырга тиеш.

Локаль исәпләү челтәре жиһазлары түбәндәге төп компонентлардан торырга тиеш: беренчел маршрутизатор (коммутатор); иерархик челтәр структурасын төзү өчен коммутатор.

Локаль исәпләү челтәрен тышкы челтәрләргә тоташтыру теге яки бу тоташтыру технологиясен гамәлгә ашыручы каналлар ясаучы жиһазлар ярдәмендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Локаль исәпләү челтәре жиһазлары тиешле климат шартлары булган бүлмәләрдә телекоммуникация шкафларына урнаштырылырга тиеш. Телекоммуникация шкафларында температураны һәм дымны саклау өчен кондиционер системалары урнаштырылырга тиеш.

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналының автоматлаштырылган эш урынында мәгълүматны вируска каршы яклауның сертификацияләнгән чаралары урнаштырылырга, көйләнергә һәм корректлы эшләргә тиеш.

11.2.1.2. Мәгълүматны саклау һәм эшкәртү жиһазы түбәндәге төп элементларны үз эченә алырга тиеш:

мәгълүмат саклау өчен югары житештерүчәнлек серверы (файллар, мәгълүматлар базасы);

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналының автоматлаштырылган эш урынында билгеләнгән мәгълүмат системасы.

Сервер мәгълүматны формаль рәвештә дә, формаль булмаган рәвештә дә саклауны һәм эшкәртүне тәмин итәргә тиеш. Саклагыч күләме исемлек, саклана торган мәгълүмат күләме һәм аны саклау срогы нигезендә билгеләнә.

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналы автоматлаштырылган эш урынында төп офис кушымталарында (текст редакторы, таблица редакторы, презентацияләр редакторы, электрон почта) эшләргә, шулай ук махсус программа тәминаты эшенә булышырга тиеш.

11.2.2. Видеоконференцэлемент системасы Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналының, шулай ук барлык эшләүче идарә органнары белән селектор киңәшмәләрендә башка вазыйфаи затларның катнашуын тәмин итәргә тиеш. Видеоконференция элементсе системасы түбәндәге төп элементлардан торырга тиеш: видеокодек; видеокамера; микрофонлы жиһазлар; тавыш көчәйтү жайланмалары; аудио-видео чагылдыру; видеокодек белән идарә итү пульты.

11.2.2.1. Видеокодек аппарат платформасында да, программа платформасында да гамәлгә ашырылырга мөмкин. Видео кодекс тәмин итәргә тиеш:

видеоэлементәнен төп протоколлары буенча эш (H. 323, SIP); бәйләнеш тизлеген сайлау;

видеокамераларны сурәт чыганагы итеп тоташтыру; микрофон жиһазларын тавыш чыганагы итеп тоташтыру.

11.2.2.2.2. Видеокамера Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте бинасының гомуми төрөн күрсәтү мөмкинлеген, шулай ук катнашучыга

(катнашучыларга) селектор киңәшмәсен үткәрү мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш. Видеокамерада трансфокация (якынаю/удаление) функцияләре, шулай ук дистанцион идарә пульта ярдәмендә яки WEB-интерфейс аша борылыш функцияләре тормышка ашырылырга тиеш.

11.2.2.3. Микрофон жиһазлары тәэмин итәргә тиеш:

селектор киңәшмәсендә катнашучыларның сөйләм телен аңлаешлылыгын;

"кире элемент"не бастыруны;

киңәшмәдә катнашучылар тарафыннан микрофоннарны кабызу/сүндерүне; бердән артык микрофон куллану мөмкинлеген.

Кирәк булса, микрофоннарны тоташтыру өчен миксер пульта кулланылырга мөмкин.

Тавыш көчәйтү жайланмасы тавышны читтә урнашкан абоненттан эзләнүсез бирүне тәэмин итәргә тиеш.

Тавыш көчәйтү жайланмасы аваз сыйфатына үзара тискәре йогынтыны бетерү өчен микрофон жайланмасы белән килештерелгә тиеш.

11.2.2.5. Ерактагы абонент сурәте Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте мәгълүмат күрсәтү системасына күрсәтелгә тиеш.

11.2.2.6. Видеоконференцэлемент системасы видеоязма характеристикалары буенча мәгълүматны күрсәтү системасы белән килешенергә тиеш.

11.2.3. Мәгълүматны (видеодиварны) чагылдыру системасы мәгълүматны автоматлаштырылган эш урыныннан, шулай ук видеоконференцэлемент жайланмаларыннан бирүне тәэмин итәргә тиеш.

Мәгълүматны күрсәтү системасы сыек кристалл яки проекция модульләре нигезендә тормышка ашырылган видео дивардан торырга тиеш. Видеостенаның зурлыгы бина үлчәмнәренә туры килергә һәм Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте оператив дежур смена залының теләсә кайсы автоматлаштырылган эш урынында күзәтүне тәэмин итәргә тиеш.

Мәгълүматны чагылдыру системасы мәгълүматны төрле чыганақлардан бер үк вакытта чыгару өчен, видеостенаны сегментларга аеру мөмкинлегенә ия булырга тиеш. Моның өчен видеостена контроллерын һәм видеосигналларның матрикс коммутаторын карарга кирәк.

Өстәмә сегментларны тоташтырып мәгълүматны күрсәтү системасын төзү мөмкинлеге бирелергә тиеш.

11.2.4. Стационар объектларны һәм хәрәкәтчән транспорт чараларын мониторинглау системасы мониторинг объектларыннан белешмәләрне кабул итүне, мониторинг объектларыннан, шулай ук глобаль навигация спутник системасы яисә глобаль навигация спутник системасы /GPS спутник навигациясе аппаратурасы белән жиһазландырылган транспорт чараларын Россия Федерациясе Транспорт министрлыгы исемлеге нигезендә муниципаль район территориясендә кабул итүне тәэмин итәргә тиеш.

11.2.5. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте мәгълүматны яклауның сертификацияләнгән чаралары Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат системалары ихтыяжлары өчен элек сатып алынган программа-техник чараларны һәм чишелешләрне киңәйтүне исәпкә алып кулланылырга тиеш.

11.3. Элементә системасы һәм хәбәр итү системасы үз эченә алырга тиеш:

телефон элементәсе системасын; радио

элементә системасын;

халыкка хәбәр итү системасы, шул исәптән халыкка экстрен хәбәр итүнең һәм вазыйфай затларга хәбәр итүнең комплекслы системасын; эчке элементә системасын.

11.3.1. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте телефон элементәсе системасы түбәндәге элементлардан торырга тиеш:

мини-АТС; телефон аппаратлары; телефон

аша сөйләшүләрне язу системасы.

Үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы махсус программа-техник чараларын, халыкка ашыгыч хәбәр итүнең комплекслы системасы чараларын, кешеләр күпләп була торган урыннарда халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итүнең гомумроссия комплекслы системасын, күчмә объектларда тавышлы чаралар, мобил һәм йөри торган хәбәр итү чараларын, шулай ук элементә чөлтәрен һәм аның эшләвен тәмин итә торган тапшырулар чөлтәрен үз эченә ала.

11.3.1.1. Мини-АТС тәмин итәргә тиеш:

бер үк вакытта берничә абоненттан телефон шалтыратулары кабул итү; шалтыратучы абонентның номерын автомат билгеләү; кәргән, чыккан һәм җавап бирелмәгән номерларны хәтердә калдыру; телефон аппаратлары номерларын турыдан-туры җыю (өстәмә консольләр); эчке телефон чөлтәре һәм гомуми файдаланудагы шәһәр телефон чөлтәре телефоннарына чакыруны яңадан адреслау.

11.3.1.2. Телефон аппаратлары тәмин итәргә тиеш: дисплейда шалтырату абонентының номерын күрсәтү; шалтыратучының номерын бер төймә белән җыю;

бер үк вакытта берничә линия эше; абонентны

башкага юллау функциясе;

туры комплект белән абонентлар санын киңәйтү өчен өстәмә консолларны тоташтыру мөмкинлеге; микротелефон гарнитурасы булу.

11.3.1.3. Телефон аша сөйләшүләр языру системасы Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте персоналының барлык тоташтырылган телефон аппаратларының керүче һәм чыгуы сөйләшүләре язмасын тәмин итәргә тиеш.

11.3.1.4. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белән Татарстан Республикасы буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Баш идарәсенең кризис ситуацияләрендә идарә итү үзәге, күрше муниципаль берәмлекләрнең Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте, шулай ук муниципаль берәмлек территориясендә эшләүче дежур-диспетчерлык

хезмәте, шул исәптән дежур-диспетчерлык хезмәтенең потенциалы куркыныч объект арасында телефон элемтә каналлары тәэмин ителергә тиеш.

Телефон элемтәсен оештыру абонентны турыдан-туры чакыру тәймәсе консолиясенә программалаштыру юлы белән рәхсәт ителә.

Туры телефон элемтәсе каналлары сыйфатында халыктан шалтыратулар кабул итү өчен каналлар файдаланыла алмый.

Элемтәнең резерв каналлары каралырга тиеш.

11.3.2. Радиоэлемтә системасы тиешле элемтә чаралары белән жиһазландырылган күчмә һәм стационар объектлар белән тотрыклы элемтә тәэмин итәргә тиеш.

Радио элемтә системасы түбәндәге төп элементлардан торырга тиеш: ультра кыска дулкыннар - радиостанциясе; кыска дулкыннар - радиостанциясе.

Радиочелтәрләр оештыру өчен элемтә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең Радиоешлык хезмәтендә ешлыкка рәхсәт алынырга тиеш.

Радиостанцияләр элемтә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәттә билгеләнгән тәртиптә теркәлгән булырга тиеш.

11.3.3. Халыкка хәбәр итү системасы хәбәр итү сигналларын һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын ГО житәкчелек составына һәм территориаль системасының муниципаль звеносына, муниципаль берәмлекнең ГО һәм Россиянең гадәттән тыш хәлләрне кискәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы көчләренә, дежур-диспетчерлык хезмәте, муниципаль берәмлек территориясендә халыкка табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки барлыкка килү куркынычы белән янаган куркынычлар, шулай ук хәрби гамәлләр алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә, халыкның үз-үзен тоту кагыйдәләре һәм яклау чараларын уздыру кирәклегенә турында үз вакытында житкерүне тәэмин итәргә тиеш. Хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын халыкка вакытында тапшыруны тәэмин итү өчен комплекслы рәвештә кулланыла:

электр, электрон сирена һәм куәтле акустик системалар челтәре; үткәргеч радиотапшырулар челтәре; урам радиофикациясе челтәре; кабельле телерадиотапшырулар челтәре; эфир телерадиотапшырулар челтәре; күчмә радиотелефон элемтә челтәре;

жирле телефон челтәре, шул исәптән хәбәр итү функциясе белән универсаль телефон хезмәте күрсәтү өчен эшләнгән таксофоннар;

элемтә операторлары һәм ведомстволар элемтә челтәрләре;

шәхси радиочакыру системалары челтәрләре; интернет

мәгълүмат-телекоммуникация челтәре;

хәрәкәтле объектларда кычкырып әйтүче чаралар, мобиль һәм күчмә хәбәр итү чаралары.

Халыкка хэбэр итү системасы чаралары Менделеевск муниципаль берәмлеге Башлығы (Гадэттэн тыш хэллэрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тээмин итү буенча комиссия рәисе) карары белән үз эш урыныннан (оператив дежур) өлкән оператив кизү торучы тарафыннан хэбэр ителергә тиеш.

Вазыйфаи затларга хэбэр итү системасы муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган жирле үзидарә органы житәкчелек составына, муниципаль берәмлекнең идарә органы һәм Россиянең гадэттән тыш хэллэрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы көчләрәнә, дежур-диспетчерлык хезмәте хэбэр итүне тээмин итәргә тиеш. Персоналга хэбэр итү системасы телефон линияләрен тоташтыру өчен билгеләнгән түләүле шәхси компьютер базасында гамәлгә ашырылырга мөмкин. Телефон линияләре саны хэбэр ителә торган абонентлар саныннан һәм таләп ителә торган хэбэр итү вакытыннан чыгып билгеләнергә тиеш.

Персоналга хэбэр итү өчен, халыктан шалтырату өчен эшләнгән элемент каналлары (линияләр), шулай ук туры телефон элементсе каналлары катнашырга тиеш түгел.

Үзәкләштерелгән хэбэр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы эше «Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең федераль органнарының, башкарма хакимият органнарының, жирле үзидарә органнарының халыкка барлыкка килә торган куркынычлар турында хэбэр итү максатларында элемент һәм массакүләм мәгълүмат чаралары операторлары һәм редакцияләре белән үзара хезмәттәшлеге тәртибе турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2020 елның 28 декабрдәге 2322 номерлы карары һәм Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадэттән тыш хэлләр һәм бәла-каза нәтижеләрен бетерү министрлыгының 2020 елның 31 июлендәге 578/365 номерлы боерыгы белән расланган халыкка хэбэр итү системалары турындагы нигезләмәнең III бүлегендә гамәлгә ашырыла.

11.3.4. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте булган затларга Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте биналарында урнаштырылган эчке элемент системасы тавыш көчәйтү жайланмалары аша хэбэр итү тээмин ителә (кечкенә майданлы 2-3 бүлмәле биналарда урнаштырылган Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә кагылмый).

Эчке бәйләнеш системасы түбәндәге төп элементлардан торырга тиеш:

диспетчер микрофоны;
куәтне көчәйткеч; акустик системалар.

Эчке элемент системасы жиһазлары бер-берсе белән килешергә тиеш, шул исәптән көч, каршылык, ешлык үзенчәлекләре дә.

Персоналны максималъ колачлау өчен, акустик системалар Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте бүлмәләрендә һәм бүлмәләр арасындагы коридорларда да урнаштырылырга тиеш.

12. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтен финанслау

Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары чыгымнары «Гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау, Татарстан Республикасында бюджетара мөнәсәбәтләр формалаштырганда исәпкә алына торган су объектларында янгың куркынычсызлыгын һәм кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә муниципаль учреждение хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләүгә Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары бюджетлары чыгымнары күләмен билгеләү методикасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2017 елның 14 августындагы 569 номерлы Карары нигезендә билгеләнә. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының югарыда күрсәтелгән Карарына кермәгән чыгымнар зарурлыгы барлыкка килгәндә, өстәмә рәвештә финанс чараларын Татарстан Республикасы Хөкүмәтенә мөрәҗәгать итү юлы белән соратып алырга кирәк.

13. Мәгълүматны саклау таләпләре

Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтендә идарәненә автоматлаштырылган системаларына, дәүләт мәгълүмат системаларына һәм шәхси мәгълүматларны яклауга куела торган мәгълүматны яклауны тәмин итү буенча таләпләр «Мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турында» 2006 елның 27 июлендәге 149-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Федераль хезмәтнең техник һәм экспорт контроленең «Дәүләт мәгълүмат системаларында булган мәгълүматны яклау турындагы таләпләрне раслау хакында» 2013 елның 11 февралендәге 17 номерлы боерыгы нигезендә үтәлергә тиеш. (Россия Юстиция министрлыгында 2013 елның 31 маендагы 28608 номер белән теркәлгән).